

कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या संस्थेस मौजे पिंपरुड (फैजपूर विरोदा रोड) ता. यावल, जि. जळगाव या संस्थेस राज्यातील मान्यता रद्द करण्यात आलेली/बंद पडलेली अनुदानित आश्रमशाळा हस्तांतरीत व स्थलांतरीत करुन मौजे पिंपरुड (फैजपूर-विरोदा रोड), ता. यावल, जि. जळगाव या ठिकाणी चालविण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अआशा-२०२३/प्र.क्र.२५४/का-११
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक:- ०९ जानेवारी, २०२४

- १) आदिवासी विकास विभाग, आदेश क्र. अआशा.२००९/प्र.क्र.१४७/का.११,
दिनांक ०२.०२.२०१०
- २) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अआशा-२०१९/प्र.क्र.१०२/का.११,
दि.११/०६/२०१९.
- ३) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अआशा-२०२१/प्र.क्र.१२५/का.११,
दि.२७/०९/२०२१
- ४) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अआशा-२०२३/प्र.क्र.७१/का.११,
दि.२३/०८/२०२३
- ५) अध्यक्ष, कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव याचे दिनांक ३१.१०.२०२३ रोजीचे पत्र
- ५) आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांचे पत्र क्र. अनुआशा २०२३/प्र.क्र.७२/ का-०७(२)/७४९९, दिनांक ०७.११.२०२३

प्रस्तावना

आदिवासी विकास विभागातील मान्यता रद्द करण्यात आलेल्या/बंद करण्यात आलेल्या अनुदानित आश्रमशाळा अन्य संस्थेस चालविणेस देण्याबाबतची कार्यपध्दती दिनांक २३.०८.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आली आहे.

अध्यक्ष, कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव यांनी दिनांक २४.१०.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सदर संस्थेस मौजे पिंपरुड (फैजपूर विरोदा रोड) ता. यावल, जि. जळगाव येथे राज्यातील बंद पडलेली अनुदानित आश्रमशाळा हस्तांतर व स्थलांतर करुन चालविण्यास परवानगी मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव प्रकल्प अधिकारी, यावल यांचेकडे सादर केला होता. त्यानुषंगाने वरिष्ठ आदिवासी विकास निरीक्षक, ए.आ.वि.प्र, यावल जि. जळगांव यांनी नियोजित ठिकाणास स्थळ भेट देवून दिनांक ३०.१०.२०२३ रोजीच्या स्थळभेट अहवालात नमूद केल्यानुसार, संस्थेने प्रस्तावित केलेल्या आश्रमशाळेच्या ठिकाणच्या गावाची व त्या परिसरातील आदिवासी लोकसंख्या ११,१९३ इतकी आहे. १० कि.मी परिसरात आदिवासी विकास विभागाची निवासी आश्रमशाळा नाही. परिसरातील ११

गावातील आदिवासी विद्यार्थ्यांना निवासी आश्रमशाळा बाजारपेठेच्या जवळ शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध होईल. तसेच इमारत तथा मूलभूत सोयी-सुविधा उपलब्ध होण्याच्या अधिन राहून अनुदानित आश्रमशाळा मंजूरीस हरकत नसल्याची शिफारस संबंधित प्रकल्प कार्यालयाने केली आहे. त्यानुषंगाने सदर परीसरातील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी मौजे पिंपरुड (फैजपूर विरोदा रोड) ता. यावल, जि. जळगाव या ठिकाणी राज्यातील मान्यता रद्द केलेली अनुदानित आदिवासी आश्रमशाळा हस्तांतरित व स्थलांतरीत करून स्वयंसेवी संस्थेमार्फत चालविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

अध्यक्ष, कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव संस्थेस दिनांक ०२.०२.२०१० रोजीच्या शासन आदेशान्वये कायमस्वरूपी मान्यता रद्द करण्यात आलेली “नवनीत बहुउद्देशीय संस्था नागपूर व्दारा संचलित स्व. गुलाबराव उईके अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक (इ. १ ली ते इ. १० वी)” ही आश्रमशाळा तसेच दिनांक २७.०९.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कायम स्वरूपी बंद करण्यात आलेले जिजामाता शिक्षण प्रसारक मंडळ, मेहेकर, जि. बुलढाणा व्दारा संचलित अनुदानित आश्रमशाळा चिंचाळा, ता. मेहेकर, जि. बुलढाणा येथील इयत्ता ११ वी व १२ वी कला व विज्ञान शाखेचे वर्ग (उच्च माध्यमिक) हस्तांतरीत व स्थलांतरीत करून मौजे पिंपरुड (फैजपूर विरोदा रोड) ता. यावल, जि. जळगाव येथे सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासून पं. दिनदयाल उपाध्याय आदिवासी मुलां-मुलींची अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक आश्रमशाळा पिंपरुड, ता. यावल, जि. जळगाव या नावाने चालविण्यास पुढील अटींच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

- (१) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी ३० दिवसांचे आत हस्तांतर व स्थलांतर आदेश निर्गमित करावे. असे आदेश निर्गमित झाल्यानंतर कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या संस्थेने उपरोक्त अनुदानित आश्रमशाळा शैक्षणिक वर्ष सन २०२४-२५ पासून सुरु करावी व शाळा सुरु केल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत आयुक्त, आदिवासी विकास, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/अमरावती/नागपूर व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, यावल/अकोला/ नागपूर यांना त्याबाबत कळविण्यात यावे.
- (२) मान्यता रद्द करण्यात आलेल्या आश्रमशाळेमध्ये कोणते वर्ग सुरु होते व किती पदास मान्यता होती. तसेच शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी किती होते याबाबतची माहिती प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, अकोला /नागपूर यांनी कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या संस्थेस कळवावी.
- (३) आश्रमशाळेतील आवश्यक पद भरतीसाठी अपर आयुक्त, नाशिक यांची मान्यता घेण्यात यावी. तसेच पदमान्यता देताना संदर्भ क्र. २ मधील नमूद शासन निर्णय दि. ११.०६.२०१९ मधील तरतूदींचे पालन करावे.
- (४) कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या स्वयंसेवी संस्थेने शिक्षक- शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांची नियुक्ती करताना शासनाने विहित केलेल्या अटी-शर्ती व नियमांचे पालन करावे. विहित अर्हताप्राप्त कर्मचा-यांची नेमणुक न केल्यास संस्थेस देय असलेले अनुदान अनुज्ञेय असणार नाही. प्रकरणपरत्वे आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्यात येईल. अप्रशिक्षित शिक्षक उमेदवारांची नियुक्ती केल्यास त्यांच्या वेतनाची जबाबदारी शासनाची राहणार नाही व त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संस्थेची राहिल याची संस्थेने नोंद घ्यावी.

- (५) नवीन संस्थेने आश्रमशाळेत वर्गखोल्या व निवासाची स्वतंत्र इमारतीमध्ये व्यवस्था करावी. तसेच इमारतीमध्ये मानकाप्रमाणे स्नानगृहे, शौचालये उपलब्ध करून द्यावीत आणि शुध्द पाण्याची मुबलक व्यवस्थाही उपलब्ध करून द्यावी.
- (६) कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या स्वयंसेवी संस्थेस शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या सुत्रानुसार नुसार अनुदान अनुज्ञेय राहिल.
- (७) संस्थेने अनुदानित आश्रमशाळासाठी 'आश्रमशाळा संहिता' तसेच शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमांचे पालन करावे.
- (८) कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता. यावल, जि. जळगाव या संस्थेने सदर आश्रमशाळा अन्य संस्थेस चालविण्यास देवू नये.
- (९) बालकांचा सक्तीचा व मोफत शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ अंतर्गत नमूद करण्यात आलेल्या सोयी-सुविधा विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.
- (१०) प्रत्येक वर्गात किमान ४० निवासी व १० बहिस्थ विद्यार्थी असावेत. सर्व निवासी विद्यार्थी हे अनुसूचित जमातीचे असतील.
- (११) शासनाने विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमांचे पालन न केल्याचे निदर्शनास आल्यास तसेच उपरोक्त आश्रमशाळेबाबत गैरव्यवहार/गैर व्यवस्थापन याबाबत तक्रारी आल्यास संस्थेच्या आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्यात येईल.
- (१२) आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक यांनी वरील संदर्भ क्र. ४ मधील नमूद शासन निर्णय दि. २३.०८.२०२३ मधील तरतुदीच्या अनुषंगाने संस्थेकडून आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करून घ्यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१०९१८२०३९६१२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उदय ग. गवस)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव यांचे कार्यालय, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. लोकआयुक्त आणि उप लोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज बाल हक्क संरक्षण आयोग, वरली, मुंबई-१८
६. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक.

७. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
८. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर/नाशिक/अमरावती
९. जिल्हाधिकारी, जळगाव/अमरावती/नागपूर
१०. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य, जळगाव.
१२. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, यावल/अकोला/नागपूर
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, जळगाव/वर्धा/बुलढाणा
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद, जळगाव/वर्धा/बुलढाणा
१५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
१६. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
१७. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, जळगाव/वर्धा/बुलढाणा
१८. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, जळगाव/वर्धा/बुलढाणा.
१९. अध्यक्ष, कै. यशोदाबाई दगडू सराफ चॅरीटेबल ट्रस्ट, लक्ष्मीनगर, यावल रोड, फैजपूर, ता.यावल, जि.जळगाव.